

DOMNULE PRESEDINTE,

**ASOCIATIA PENTRU APARAREA DREPTURILOR OMULUI IN ROMANIA -
COMITETUL HELSINKI (APADOR-CH)**, cu sediul in Bucuresti, str. Nicolae
Tonitza nr.8, sector 3,

Declara recurs

impotriva sentintei civile nr. 4659 din 12 decembrie 2003 pronuntata in dosarul nr.
9307/CA/2003 de Tribunalul Bucuresti – Sectia a VIII –a conflicte de munca si litigii de
munca, pentru urmatoarele **motive** :

Prin sentinta amintita, instanta a respins, ca neintemeiata, actiunea pe care am formulat-o
in temeiul art. 22 din Legea nr. 544/2001, privind liberul acces la informatiile de interes
public.

In esenta, instanta a retinut ca paratul, Guvernul Romaniei, a comunicat asociatiei toate
informatiile pe care le detinea in legatura cu solicitarea adresata, informatii care se
rezuma la o fila A4 completata in proportie de ¾ si care constituie nota de fundamentare
a hotararii de Guvern prin care dl. Joita Tanase a fost numit consul general al Romaniei la
Strasbourg.

Instanta a mai retinut ca asociatia nu a facut dovada ca paratul detine si alte acte –dintre
cele solicitate- in afara notei de fundamentare.

Consideram ca hotararea pronuntata a fost data cu incalcare si cu aplicarea gresita a
legii, in raport de urmatoarele:

./.

DOMNULUI PRESEDINTE AL INALTEI CURTI DE CASATIE SI JUSTITIE

1. Instanta a restrans nejustificat obiectul actiunii noastre. (Art. 304 pct. 8, art. 304 pct. 9, art. 304/1 din codul de procedura civila)

Astfel, atat in cererea de informatii de interes public adresata Guvernului Romaniei la data de 22 septembrie 2003, cat si in actiunea adresata instantei am mentionat ca solicitam:

1. Copii de pe toate actele ce au stat la baza numirii dlui. Tanase Joita in functia de consul general al Romaniei la Strasbourg, inclusiv actele medicale care atesta capacitatea acestuia de a ocupa respectiva functie publica.
2. Sa ni se comunice la ce data si prin ce modalitate a devenit dl. Tanase Joita membru al Corpului diplomatic si consular al Romaniei.

Instanta a retinut ca am fi solicitat doar actele de la mapa hotararii de Guvern prin care dl. Tanase Joita a fost numit in amintita functie, ceea ce inseamna ca **instanta a restrans in mod nejustificat obiectul cererii noastre sub dublu aspect:**

- Nu am cerut doar actele de la „mapa hotararii”, ci „toate actele care au stat la baza numirii”, deci mult mai mult decat a retinut instanta. Fac parte dintre acestea si actele care nu se afla la mapa hotararii dar au fost emise in legatura cu acea numire (de exemplu, documentele pe care s-a bazat chiar nota de fundamentare, precum si cele care o insotesc). Am redactat cererea de informatii in aceasta forma cu buna stiinta, pentru ca nu ne-au interesat doar actele de la mapa hotararii.
- Instanta a ignorat total solicitarea noastra de informatii de interes public de la pct. 2 al cererii (data si modalitatea prin care dl. Tanase Joita a devenit membru al Corpului diplomatic si consular al Romaniei)

2. Instanta a solutionat gresit actiunea noastra, chiar si dupa ce i-a restrans nejustificat obiectul (Art. 304 pct. 9, art. 304/1 din codul de procedura civila)

Chiar in situatia in care a apreciat –eronat- ca are a se pronunta doar cu privire la comunicarea actelor de la mapa hotararii, instanta a gresit atunci cand a retinut ca la mapa hotararii nu mai sunt alte acte decat nota de fundamentare si ca noi nu am facut dovada ca la acea mapa se afla si alte acte.

In primul rand, pentru ca ni s-a cerut o proba imposibila: atat vreme cat mapa hotararii ne este inaccesibila, este inechitabil sa ni se ceara sa facem probe in legatura cu continutul concret al acelei mape.

In al doilea rand, in speta, **instanta avea dovada ca la mapa hotararii se afla si alte acte decat nota de fundamentare.**

Astfel, la termenul din 28 noiembrie 2003, cind a avut loc judecata in fond, Guvernul Romaniei a fost reprezentat de dl. Catalin Cernat – consilier juridic. Cu ocazia concluziilor puse pe fondul cauzei, dl. Catalin Cernat a afirmat ca: „...*la mapa hotararii mai sunt si alte acte, dar acesta [nota de fundamentare] este singurul relevant in raport de cererea reclamantei...*”

Afirmatiile dlui. Catalin Cernat sunt mentionate in incheierea de sedinta din 28 noiembrie 2003 si constitutie o recunoastre neechivoca din partea paratului ca la mapa hotararii se afla si alte acte in afara de nota de fundamentare.

Aprecierea paratului ca acele acte de la mapa hotararii nu sunt relevante in raport de cererea noastra nu trebuia sa fie insusita de instanta fara nici un fel de verificare. Pentru ca, astfel, insasi notiunea de control judecatoresc ramane fara continut.

In mod normal, trebuia ca instanta sa solicite spre examinare toate actele de la mapa acelei hotarari si abia dupa aceea, dupa ce le examina nemijlocit, putea sa aprecieze daca documentele respective ne puteau fi comunicate sau se incadrau in vreo exceptie prevazuta de Legea nr.544/2001.

Era suficient daca aceste documente erau prezentate doar instantei si examinate numai de instanta. Deci, in conditiile in care noua nu ni s-ar fi prezentat. Se realiza astfel un control judecatoresc efectiv, iar instanta urma sa consemneze ca a examinat actele respective si care sunt concluziile la care a ajuns (care sunt acele acte, daca sunt exceptate sau nu de la liberul acces conform Legii nr. 544/2001).

Neexaminand actele de la mapa hotararii, instanta a dat credit „in alb” paratului, doar pentru ca –probabil- acesta este Guvernul Romaniei si ca, in actualul context politic, este mai suportabil sa starnesti nemulțumirea oricarei alte parti decat a Guvernului.

3. Instanta a respins in mod gresit solicitarea privind actele medicale si pe cea de la pct. 2 al cererii noastre de informatii de interes public. (Art. 304 pct. 9, art. 304/1 din codul de procedura civila)

Din motivarea eliptica a sentintei, deducem ca rationamentul instantei a fost ca aceste informatii nu se afla la mapa hotararii, deci nu intra in discutie comunicarea lor.

A. Cu privire la actele medicale

Chiar daca actele medicale solicitate nu s-ar afla la mapa hotararii, acest aspect nu are relevanta, intrucat, asa cum am aratat mai sus, cererea noastra de informatii nu s-a rezumat la actele de la mapa hotararii, ci la toate actele care au stat la baza numirii, printre care am indicat expres si aceste acte medicale.

In intampinarea depusa de Guvern la dosarul cauzei prin adresa nr. 15CA/3184/19.11.2003, se arata ca o parte din informatiile pe care le-am solicitat sunt detinute de Ministerul Afacerilor Externe (dar nu le-a nominalizat)

Situatia ca o parte dintre informatiile solicitate se afla la Ministerul Afacerilor Externe nu impiedica paratul sa ne comunice acele informatii. Dimpotriva, chiar il obliga sa le comunice, intrucat, potrivit art. 116 din Constitutie, Guvernul –ca autoritate executiva centrala- este cel care are in subordine ministerele. Art. 116 al. 1 din Constitutie prevede expres si fara echivoc ca „*Ministerele se organizeaza numai in subordinea Guvernului*”.

Or, este evident ca a ne adresa Guvernului cu o cerere de informatii, unele detinute – posibil- de un minister echivaleaza cu a ne adresa unei institutii in legatura cu informatii care sunt raspandite prin diferite departamente ale sale. Cel care este tinut de intregul raspuns este cel care are in subordine structurile respective. In speta, Guvernul.

Dorim sa precizam ca, in sistemul Legii nr. 544/2001, chiar si in situatia in care cererea de informatii se adreseaza unei alte institutii/autoritati decat cea care detine acele informatii (situatie diferita de cea din speta, in care destinatul cererii este chiar detinatorul informatiilor solicitate), solutia nu este tacerea sau respingerea cererii, ci trimiterea ei spre solutionare la acea institutie/autoritate.

Astfel, potrivit art. 24 din Normele de aplicare a Legii nr. 544/2001, aprobate prin HG nr. 123/2002, in cazul in care solicitarea nu se incadreaza in competentele institutiei sau autoritatii publice care a primit-o, trebuie ca aceasta institutie/autoritate publica sa o trimita, in termen de 5 zile de la primire, catre institutiile sau autoritatile competente, iar solicitantul trebuie informat despre aceasta.

Art. 24 din Norme nu foloseste intamplator pluralul atunci cand se refera la „*institutiile sau autoritatile competente*” carora le trebuie trimisa cererea de informatii. Ci tocmai pentru a sublinia ca atunci cand este vorba de informatii solicitate prin aceeasi cerere si care se afla partial in detinerea mai multor institutii/autoritati diferite, fiecare institutie/autoritate trebuie sa-si rezolve partea ei, iar pentru restul sa trimita atator institutii/autoritati cate detin parti din informatiile solicitate.

Este o reglementare logica, avand in vedere ca scopul Legii nr. 544/2001 este de a-i incuraja pe cetateni sa solicite informatii de interes public. Legea nr. 544/2001 a fost adoptata tocmai pentru ca accesul la informatiile de interes public era impiedicat. Este evident ca o metoda de incurajare a accesului la informatii este eliminarea formalismului excesiv, care sa oblige la redactarea si trimiterea unor cereri distincte pentru fiecare fragment din informatiile solicitate. Legiuitorul a apreciat ca este problema

institutiilor/autoritatilor, iar nu a solicitantului sa identifice si sa sesizeze fiecare detinator al unei parti din informatiile de interes public solicitate.

O alta explicatie a dispozitiei din art. 24 din Norme consta in aceea ca atunci cand se solicita o informatie de interes public se genereaza o obligatie generala a tuturor institutiilor/autoritatilor publice de a rezolva cererea, avand in vedere ca si obligatiile contribuabilului (solicitantului), de a sustine financiar, institutiile/autoritatile publice are un caracter general si se refera la toate acestea, in bloc.

In speta, daca s-ar fi apreciat ca o parte din informatiile de interes public pe care le-am solicitat nu se aflau in detinerea Guvernului sau a unei structuri subordonate acestuia, ci in detinerea altei institutii/autoritati publice distincte de Guvern (ceea ce nu e cazul), exista obligatia legala a Guvernului de a trimite cererea pentru rezolvare sub acel aspect institutiei/autoritatii pe care o considera competenta. Nicidecum, acea parte a solicitarii nu trebuia lasata nerezolvata.

Intrucat Guvernul nu a luat nici o masura de rezolvare a cererii de informatii sub aspectul comunicarii actelor medicale, instanta trebuia sa-l oblige sa comunice si acele acte, indiferent daca ele se aflau la mapa hotararii sau la Ministerul de Externe (subordonat Guvernului). In situatia in care instanta aprecia ca actele medicale sunt detinute de o institutie/autoritate independenta de Guvern, trebuia sa sanctioneze inactiunea Guvernului (care n-a trimis cererea conform art. 24 din Norme) si dispuna masurile necesare pentru comunicarea informatiilor.

B. Cu privire la solicitarea de la pct. 2 al cererii de informatii

Aceste informatii se refera la **data si modalitatea prin care dl. Tanase Joita a devenit membru al Corpului diplomatic si consular al Romaniei.**

Solicitarea a fost formulata distinct de cea privind actele, inclusiv cele medicale, care au stat la baza numirii dlui. Tanase Joita in functia de consul general si, tocmai de aceea, a reprezentat un **punct separat (pct. 2) din cererea de informatii** pe care am adresat-o Guvernului.

Sunt informatii distincte, care nu pot fi puse in raport de dependenta fata de actele de la „mapa hotararii”.

Guvernul nu le-a comunicat si nici n-a oferit vreo explicatie, iar instanta nu s-a preocupat –practic- de acest aspect. In mod normal, instanta trebuia sa oblige Guvernul sa le comunice.

Si in acest caz raman valabile precizarile pe care le-am facut mai sus in legatura cu incidenta si efectele in cauza ale art. 116 din Constitutie si art. 24 din HG 123/2002 (obligatia de comunicare a Guvernului se mentine si daca acele informatii ar fi detinute

de Ministerul de Externe, care se afla in subordinea Guvernului; in subsidiar, cererea trebuia trimisa institutiei/autoritatii publice despre care s-a stabilit ca detine informatia si nu este subordonata Guvernului, pentru rezolvare sub acel aspect).

4. Gresita respingere a cererii de acordare a daunelor morale. (Art. 304 pct. 9, art. 304/1 din codul de procedura civila)

Distinct de refuzul nejustificat de comunicare a majoritatii informatiilor solicitate, refuz evident generator de prejudicii morale, Guvernul a comis si alte fapte ilicite, care au produs prejudicii morale: transmiterea tardiva, peste limita legala, a singurei informatii pe care a comunicat-o si care se rezuma la copia notei de fundamentare, precum si necomunicarea in termen a refuzului si a motivarii acestuia cu privire la celelate informatii.

Guvernul a incalcat legea, mai precis, dreptul nostru garantat in art. 7 din Legea nr. 544/2001, de a ni se comunica intr-un anumit termen ori informatiile (in 10 zile de la primirea cererii) ori refuzul si motivarea sa, pentru informatiile necomunicate (in 5 zile de la primire).

Respectarea/incalcarea termenului legal denota si respectul sau, de regula, lipsa de respect si aroganta pe care autoritatile le manifesta fata de persoana, fizica sau juridica, aflata in postura de solicitant.

Potrivit art. 7 al. 1 din Legea nr. 544/2001, informatiile trebuie comunicate in scris in maximum 10 zile de la primirea cererii. Cu titlu de exceptie, atunci cand volumul, dificultatea sau complexitatea lucrarilor documentare pentru obtinerea informatiei o impun, termenul de comunicare poate fi de 30 zile. Dar, cu obligatia de a instiinta solicitantul, in termen de 10 zile, ca informatia va fi comunicata in 30 zile.

In speta, este evident ca **pentru comunicarea unei copii de pe o singura fila format A4 (nota de fundamentare) nu a fost nevoie de desfasurarea unor activitati complexe, dificile, voluminoase de documentare, care sa necesite inlocuirea termenului general de 10 zile cu cel special, exceptional de 30 zile.** De altfel, Guvernul nici nu ne-a instiintat in 10 zile ca ne va comunica informatiile in termenul exceptional 30 zile.

Cum cererea de informatii a fost primita de Guvern la data de 23 septembrie 2003, iar nota de fundamentare ne-a fost comunicata de Guvern cu adresa nr. 2896 datata 20 octombrie 2003, rezulta in mod clar ca termenul de 10 zile in care trebuia comunicata informatia a fost cu mult depasit, ajungandu-se la 26 zile in loc de maximum 10.

De asemenea, potrivit art. 7 al.2 din Legea nr. 544/2001 refuzul comunicarii unor informatii trebuia **motivata** si comunicat in maximum 5 zile de la primirea cererii. Refuzul comunicarii unor informatii nu a fost motivat si nu ne-a fost comunicat in termenul legal

de 5 zile. Si nici ulterior. Nici macar intampinarea depusa de parat (dupa mai mult de 50 zile de la solicitare; deci, de 10 ori mai tarziu decat termenul legal) nu constituie o motivare si o comunicare completa a refuzului de comunicare a informatiilor solicitate.

Desigur ca incalcarile de catre Guvern a drepturilor prevazute pentru orice solicitant in art. 7 al.1 si art. 7 al. 2 din Legea 544/2001, constituie prin ele insele fapte ilicite producatoare de prejudicii morale; din aceste fapte rezulta lipsa de respect si aroganta fata de solicitantii unor informatii de interes public.

Existenta acestui prejudiciu moral, prin incalcare art. 7 al. 1 si al. 2 din Legea nr. 544/2001, este distincta si, totodata, independenta de prejudiciul moral produs prin refuzul nejustificat de comunicare a tuturor informatiilor solicitate.

Precizam ca jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului s-a pronuntat in sensul ca incalcare dreptului unei persoane, fizice sau juridice, produce, in mod natural, si prejudicii morale. Care nu trebuie dovedite, fiind prezumate.

In consecinta, tinand cont si de natura lor, impunerea unei probatiuni distincte pentru a dovedi existenta daunelor morale constituie, in realitate, impunerea unei probe imposibile, care incalca cerintele unui proces echitabil prevazute in articolul 6 paragraful 1 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului.

*

In drept: art. 304 pct. 8 (motivul 1), art. 304 pct. 9 (motivele 1-4), art. 304/1 (motivele 1-4) din Codul de procedura civila.

*

Pentru aceste motive, va rugam sa admiteti recursul si sa modificati hotararea atacata in sensul admiterii actiunii astfel cum a fost formulata.

*

Solicitam cheltuieli de judecata.

*

Depunem prezenta in 2 exemplare.

16 februarie 2004

Consiliul de conducere al APADOR-CH